МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА

Фізико-технічний факультет

Кафедра комп'ютерної інженерії та електроніки

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Теорія електромагнітного поля

Рівень вищої освіти – третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти

Освітньо-наукова програма «Електроніка»

Спеціальність 171 Електроніка

Галузь знань 17 Електроніка, автоматизація та електронні комунікації

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 12 від 30 червня 2023 р.

Івано-Франківськ – 2023рік

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Теорія електромагнітного поля
Викладач (-і)	Бенько Тарас Григорович
Контактний телефон викладача	0671249384
E-mail викладача	taras.benko@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний, дистанційний
Обсяг дисципліни	3 кредитів ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	відповідно до графіку індивідуальних консультацій, який розміщений на інформаційному стенді кафедри комп'ютерної інженерії та електроніки

2. Анотація до навчальної дисципліни

Дисципліна " Теорія електромагнітного поля" належить до переліку вибіркових навчальних дисциплін циклу професійної підготовки за освітнім рівнем "бакалавр", що пропонуються в рамках циклу професійної підготовки студентів за освітньо-науковою програмою "Електроніка". Вона забезпечує формування у студентів науково-дослідницьких професійно-орієнтованих компетенцій.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є базові підходи та загальна теорія стаціонарного і змінного електромагнітних полів . Силабус навчальної дисципліни " Теорія електромагнітного поля " складений відповідно до освітньо-наукової програми "Електроніка" з підготовки бакалаврів спеціальності 171 "Електроніка" галузі знань 17 "Електроніка, автоматизація та електронні комунікації".

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Мета курсу " Теорія електромагнітного поля " є формування у студентів практичних навиків та знань про закони та методи розрахунку стаціонарного і змінного електромагнітних полів. Це є особливістю даного курсу.

Завданням дисципліни " Теорія електромагнітного поля " є сформувати у студентів науково-дослідницькі підходи щодо дослідження властивостей різноманітних електромагнітних полів та розрахунку їх у різних середовищах. Для цього в курсі розглядається наступна тематика:

- Електричне та магнітне поле;
- Основні рівняння. Потенціал, градієнт потенціалу;
- Змінне електромагнітне поле у діелектрику.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- Рівняння електромагнітного поля в диференціальній формі;
- Рівняння електромагнітного поля інтегральній формі;
- Метод дзеркальних зображень;
- Графічний метод побудови картини поля.

вміти:

- Вимірювати заряд над межею двох діелектричних середовищ;
- Аналізувати частотні характеристики електромагнітного поля;
- Визначати магнітний потік та енергію поля;

4. Програмні компетентності та результати навчання

ІК. Здатність продукувати нові ідеї, здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності у сфері електроніки, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики.

СК1. Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у електроніці та дотичних до неї міждисциплінарних напрямах і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях з електроніки та суміжних галузей.

СК4. Здатність використовувати технічне обладнання і устаткування, системи прийняття рішень, програмні засоби та інструменти для проведення наукового експерименту та обробки результатів експериментальних досліджень.

СК8. Володіти сучасними експериментальними методами дослідження та комп'ютерного моделювання в галузі електроніки.

СК9. Здатність до безперервного саморозвитку та самовдосконалення.

СК10. Здатність обирати ефективні системи автоматизованого проектування, здійснювати проектування друкованих модулів засобами САПР.

ПРН1. Мати передові концептуальні та методологічні знання з електроніки і на межі предметних галузей, а також універсальні дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень з відповідного напряму, отримання нових знань, їх використання у власних дослідженнях та викладацькій практиці.

ПРН6. Планувати, організовувати роботу та керувати проектами в галузі наукових досліджень, розробки, аналізу, розрахунку, моделювання, виробництва та тестування електронних пристроїв та систем за допомогою сучасних САПР.

ПРН7. Організовувати та керувати дослідницькою, інноваційною та інвестиційною діяльністю, бізнес-проектами та виробничими процесами з урахуванням технологічних показників, вимог ринку, існуючих стандартів, конкурентоспроможності наукової та інженерної продукції, прав інтелектуальної власності, правил професійної етики та академічної доброчесності.

ПРН10. Здійснювати критичний аналіз та застосовувати знання, вміння і наукові досягнення для розв'язування задач синтезу та аналізу елементів та систем в галузі електроніки та суміжних галузях, знаходити засоби розв'язання проблем і прогнозувати майбутні наслідки прийнятих рішень.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	20
лабораторні	10
самостійна робота	60

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
2	171 Електроніка	2	Вибірковий

Тематика навчальної дисципліни

Тема	Кількість год		
	Лекції	Лаб. заняття	Сам. роб.
Тема 1. Основні характеристики електромагнітного поля.	2		4
Тема 2. Електростатичне поле. Основні	2		4

рівняння. Потенціал, градієнт потенціалу.			
Тема3. Рівняння Пуассона і рівняння Лапласа.	2		4
Тема4. Рівняння електромагнітного поля в диференціальній формі	2		4
Тема5. Рівняння електромагнітного поля в інтегральній формі	2		4
Тема 6 Граничні умови в електростатичному полі	2		4
Тема 7. Граничні умови на поверхні поділу двох діелектриків	2		4
Тема 8. Граничні умови на поверхні провідника.	2		4
Тема 9. Теорема єдиності розв'язків рівнянь Пуассона і Лапласа	2		4
Тема 10. Стаціонарне електричне поле у провіднику	2		4
Лабораторна робота №1. Розрахунок електростатичного поля.		2	4
Лабораторна робота №2 Поле рівномірно зарядженої провідної кулі.		2	4
Лабораторна робота №3. Поле рівномірно зарядженої діелектричної кулі.		2	4
Лабораторна робота №4. Електростатичне поле і ємність циліндричного конденсатора.		2	4
Лабораторна робота №5 .Метод дзеркальних зображень у розрахунку		2	4
ЗАГ:	**20**	**10**	**60**

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання курсу	*Поточний контроль* здійснюється під час проведення лекційних, лабораторних, індивідуальних занять і має на меті перевірку знань студент з окремих тем навчальної дисципліни та рівня їх підготовленості до виконання конкретної роботи. Оцінки у національній шкалі («відмінно» - 5, «добре» - 4, «задовільно» - 3, «незадовільно» - 2), отримані студентами, виставляються у журналах обліку відвідування та успішності курсу аспірантів зі спеціальності 171 Електроніка.

<table>
<tr><td></td><td>Завданням поточного контролю є перевірка розуміння та засвоєння певного матеріалу (теми), вироблення навичок з використання автоматизованих систем для розв’язання завдань виробництва з використанням САПР, вміння вирішувати конкретні ситуативні завдання, приймати рішення щодо подальших досліджень на основі отриманих результатів. Семестровий (поточний контроль) у першому семестрі проводиться у формі заліку. Семестровий (підсумковий контроль) у другому семестрі проводиться у формі заліку.
Екзамен – форма підсумкового контролю, яка передбачає перевірку розуміння студентом теоретичного та практичного програмного матеріалу з предмету “ Сучасні проблеми САПР технологій структур ВІС ”, здатності творчо використовувати здобуті знання та вміння, формувати власне ставлення до певної проблеми тощо.
<table>
<tr><td rowspan="2">Сума балів за всі види навчальної діяльності</td><td rowspan="2">Оцінка ECTS</td><td colspan="2">Оцінка за національною шкалою</td></tr>
<tr><td>Для екзамену</td><td>Для заліку</td></tr>
<tr><td>90 – 100</td><td>A</td><td>відмінно</td><td rowspan="5">зараховано</td></tr>
<tr><td>80 – 89</td><td>B</td><td rowspan="2">добре</td></tr>
<tr><td>70 – 79</td><td>C</td></tr>
<tr><td>60 – 69</td><td>D</td><td rowspan="2">задовільно</td></tr>
<tr><td>50 – 59</td><td>E</td></tr>
<tr><td>26 – 49</td><td>FX</td><td>незадовільно з можливістю повторного складання</td><td>не зараховано з можливістю повторного складання</td></tr>
<tr><td>0-25</td><td>F</td><td>незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни</td><td>не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни</td></tr>
</table></td></tr>
<tr><td>Вимоги до письмової роботи</td><td>Підсумкова робота може виконуватися за необхідності згідно розкладу контролю самостійної роботи (КСР) у формі тестових завдань з вибором правильної відповіді з застосуванням технічних засобів навчання. Кількість тестових завдань – 20. Вартість кожного запитання складає 1 бал. Максимальна оцінка 20 балів.</td></tr>
<tr><td>Практичні/лабораторні заняття</td><td>Після узагальнення (вступного слова) викладач дає відповіді на окремі теоретичні запитання, які виникли у студентів у процесі підготовки до заняття.
До початку лабораторної роботи студент має отримати допуск за результатами усної співбесіди. На лабораторній роботі кожен аспірант отримує інструкцію до виконання. Після завершення роботи студент оформляє і захищає звіт з результатами роботи. Кожна лабораторна робота оцінюється за національною шкалою</td></tr>
</table>

	(відмінно добре задовільно незадовільно), середня оцінка за всі лабораторні роботи приводиться до 100 бальної шкали. Максимальний бал за лабораторні роботи 30 балів.
Умови допуску до підсумкового контролю	Студент допускається до складання екзамену, якщо впродовж семестру він набрав сумарно 25 балів і вище. Студент не допускається до складання екзамену, якщо впродовж семестру він набрав менше 25 балів. У цьому випадку аспіранту у відомості робиться запис *"не допущений"* і виставляється набрана кількість балів. Допускається, як виняток, з дозволу завідувача аспірантури за заявою, погодженою з відповідною кафедрою, одноразове виконання аспірантом додаткових видів робіт з навчальної дисципліни (відпрацювання пропущених занять, виконання індивідуальних завдань тощо) для підвищення оцінок.
Підсумковий контроль	Форму контролю – залік; форму здачі – комбінована (письмова з усною співбесідою), можливе також проведення екзамену в тестовій формі з використанням технічних засобів навчання; Білет складається з трьох теоретичних питань і одного короткого завдання. Розподіл балів за питаннями і завданнями рівномірний. Максимальний бал за екзамен 50 балів.

7. Політика навчальної дисципліни

Студент зобов'язаний відвідувати заняття відповідно до встановленого розкладу, не запізнюватися, мати відповідний зовнішній вигляд. У разі відсутності через хворобу надається відповідна довідка.

Пропущена лекція відпрацьовується аспірантом самостійно, як короткий конспект за темою заняття.

Пропущена лабораторна робота виконується аспірантом самостійно вдома або в комп'ютерній лабораторії кафедри, результати оцінюються викладачем.

У випадку, коли аспірант приймав участь у програмі мобільності, можливе врахування отриманих оцінок в іншому навчальному закладі за умови відповідності навчальних планів або наявних сертифікатів.

Політика академічної поведінки і етики

Студент повинен бути толерантним і поважати думку інших.

Заперечення повинні формулюватися тільки в коректній формі.

Плагіат та академічна недоброчесність несумісні з принципами діяльності ЗВО.

Не допускається підказування та списування під час здачі будь-яких робіт поточного, рубіжного чи підсумкового контролю.

Не допускається користування телефонами та будь-якими іншими допоміжними засобами під час здачі будь-яких робіт поточного, рубіжного, чи підсумкового контролю.

Також є можливість перезарахування результатів навчання в інших закладах вищої освіти чи результатів неформальної освіти згідно Положення про визнання результатів

навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (затверджено вченою радою університету 01 листопада 2022 р. протокол № 9 та введено в дію наказом ректора № 672 від 24 листопада 2022 р.).

8. Рекомендована література

1. Бойко В. С., Бойко В. В., Видолоб Ю. Ф. та ін. Теоретичні основи електротехніки. Підручник: У 3 т.; Т. 3: Кола з розподіленими параметрами. Теорія лектромагнітного поля. К.: ІВЦ "Видавництво «Політехніка»", 2013..
2. Дейбук В.Г. Теорія електричних кіл для системотехніків : навч. посібник / В.Г. Дейбук. – Чернівці: Чернівецький нац. ун-т., 2011. – 320 с.
3. Слободян Л.Р., Шеховцов В.І. Електромагнітні поля електротехнологічних установок: навч. Посібн.- К.: Либідь, 1994.
4. Основи теорії електронних кіл: підручник /[Ю.Я. Бобало, Б.А. Мандзій, П.Г. Стахів та ін.]. – Львів: Магнолія плюс, 2006. – 296 с.
5. Etienne Sicard, Sonia Delmas Bendhia Basics of CMOS Cell Design.- Electronics Books, Grenoble, France -2007, 449p.

Викладач Бенько Т.Г.